

آخرین مصوّبات شورای هدایت استعدادهای درخشان

آیین‌نامه تسهیلات آموزشی ویژه دانشجویان ممتاز

به ضمیمه:

دستورالعمل چگونگی تحصیل همزمان در دوره‌های تحصیلی

در جلسات آبان، آذر و بهمن ۱۳۷۷ «شورای هدایت استعداد‌های درخشان در آموزش عالی کشور» دستورالعمل چگونگی تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی و «آیین‌نامه تسهیلات آموزشی ویژه دانشجویان ممتاز» پس از بحث و بررسی تصویب گردید. این دو دستورالعمل و آیین‌نامه را جهت اطلاع خوانندگان عزیز مجله در این شماره به چاپ می‌رسانیم.

سمپاد

آیین‌نامه تسهیلات آموزشی ویژه دانشجویان ممتاز

مقدمه

در اجرای بند ۲ ماده ۲ آیین‌نامه تشکیل شورای هدایت استعداد‌های درخشان در آموزش عالی مصوب جلسه ۳۸۷ مورخ ۷۵/۹/۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور برقراری تسهیلات ویژه آموزشی برای دانشجویان ممتاز در مقطع تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته و دکتری حرفه‌ای (پزشکی و دامپزشکی) این آیین‌نامه تدوین و به مورد اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱: دانشجویان ممتاز که می‌توانند از مزایای این آیین‌نامه بهره‌مند شوند، عبارتند از:

- الف - برگزیدگان آزمون سراسری با معرفی سازمان سنجش آموزش کشور
- ب - برگزیدگان المپیادهای علمی دانش‌آموزی کشور با معرفی وزارت آموزش و پرورش (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنوان «پذیرش دانش‌آموزان برگزیده در دانشگاهها بدون شرکت در آزمون سراسری»)
- ج - برگزیدگان جشنواره‌های خوارزمی با معرفی سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران

تبصره ۱: برگزیدگان آزمون سراسری موضوع بند الف، کسانی هستند که مجموع نمرات اکتسابی آنها در آزمون سراسری حداقل دو و نیم انحراف معیار از میانگین نمرات در گروه آزمایشی مربوط بالاتر باشد.

تبصره ۲: دانشجویانی که فاقد شرایط مذکور در بندهای الف تا ج باشند اما به دلیل داشتن ویژگی‌های استثنایی به تشخیص گروه آموزشی مربوط و تأیید شورای آموزش دانشگاه دانشجوی ممتاز شناخته شوند، از سوی دانشگاه به شورا معرفی می‌شوند تا پس از بررسی و تأیید شورا بتوانند از مزایای این آیین‌نامه بهره‌مند شوند.

ماده ۲: در هر یک از دانشگاهها معاونت آموزشی عهده‌دار انجام کلیه امور مربوط به استعداد‌های درخشان در آن دانشگاه است و در صورت ضرورت، دانشگاه می‌تواند نسبت به تأسیس دفتر ویژه استعداد‌های درخشان در حوزه معاونت آموزشی اقدام نماید.

ماده ۳: برای نظارت بر فعالیتهای آموزشی و پژوهشی دانشجوی ممتاز، دانشگاه یکی از اعضای هیأت علمی دارای مرتبه استادیاری و بالاتر را به عنوان استاد مشاور وی تعیین می‌نماید.

تبصره ۵: حق الزحمه استاد مشاور به نحو مقتضی توسط دانشگاه تعیین و پرداخت می‌شود.

ماده ۴: دانشجوی ممتاز می‌تواند برخی از دروس عمومی و پایه را بنا به پیشنهاد استاد مشاور و تأیید مدیر گروه آموزشی مربوط، بدون شرکت در کلاس، در ابتدای نیمسال تحصیلی امتحان دهد. این دروس جزو حدنصاب واحدهای دانشجو در آن نیمسال تحصیلی منظور نمی‌گردد.

ماده ۵: دانشجوی ممتاز می‌تواند با تأیید استاد مشاور، برخی از دروس مورد علاقه خود را با معرفی دانشکده محل تحصیل خود در دانشکده یا دانشگاه دیگری بگذراند. دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی موظف به ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی به این دانشجویان هستند.

ماده ۶: بنابه تشخیص استاد مشاور و تأیید مدیر گروه آموزشی مربوط، دانشجوی ممتاز می‌تواند برخی از دروس اصلی و تخصصی را به طور اختصاصی زیر نظر استاد مربوط بدون حضور در کلاس بگذراند.

ماده ۷: دانشگاه می‌تواند به منظور آموزش مباحث جدید علمی به دانشجویان ممتاز، نسبت به تشکیل کلاس ویژه با تعداد کمتر از حد نصاب برای آنان اقدام نماید.

ماده ۸: به منظور استفاده مطلوب دانشجویان ممتاز از متون خارجی، دانشگاه نسبت به برگزاری کلاسهای ویژه آموزش زبان خارجی برای این دانشجویان اقدام می‌نماید.

ماده ۹: دانشجوی ممتاز در هر نیمسال تحصیلی می‌تواند با تأیید استاد مشاور، حداکثر تا ۲۷ واحد درسی انتخاب کند.

ماده ۱۰: دانشگاه موظف است تمهیدات لازم را برای شرکت دانشجویان ممتاز در کنفرانس‌های علمی و کارگاههای آموزشی داخلی فراهم نماید.

ماده ۱۱: دانشگاه در اختصاص امکاناتی مانند بورس تحصیلی، کمک هزینه تحصیلی، خوابگاه، بن خرید کتاب، استفاده از کتابخانه‌ها و آزمایشگاهها و ... باید برای دانشجویان ممتاز تسهیلات ویژه قائل شود.

ماده ۱۲: دانشگاه می‌تواند با درخواست دانشجوی ممتاز برای تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی پس از تأیید استاد مشاور موافقت نماید.

تبصره: مقررات تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی طی دستورالعمل جداگانه‌ای ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۳: چنانچه میانگین نمرات دانشجو در دو نیمسال متوالی یا متناوب از ۱۷ کمتر باشد، او نمی‌تواند از تسهیلات این آیین‌نامه استفاده کند. در این صورت مطابق مقررات معمول به تحصیل خود ادامه خواهد داد.

ماده ۱۴: وزارت فرهنگ و آموزش عالی و دانشگاهها حسب مورد، برای استفاده

دانشجویان ممتاز از امکانات مراکز اطلاع رسانی، مؤسسات پژوهشی، باشگاه دانش‌پژوهان جوان و ... اقدامات لازم را معمول می‌دارند.

ماده ۱۵: وزارت فرهنگ و آموزش عالی از محل اعتبارات متمرکز خود بودجه‌ای را به نسبت تعداد دانشجویان ممتاز دانشگاهها به آنها اختصاص می‌دهد.

ماده ۱۶: این آیین‌نامه در ۱۶ ماده و ۴ تبصره در جلسه مورخ ۷۷/۱۱/۵ شورای هدایت استعداد‌های درخشان در آموزش عالی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجراست.

دستورالعمل چگونگی تحصیل همزمان در دوره‌های تحصیلی

در اجرای تبصره ماده ۴ آیین‌نامه آموزشی دوره‌های کاردانی و کارشناسی مصوب جلسه ۳۳۹ شورای عالی برنامه‌ریزی (اردیبهشت ۱۳۷۶)، این دستورالعمل به منظور تعیین ضوابط و شرایط تحصیل همزمان دانشجویان ممتاز در دو رشته تحصیلی ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱: در این دستورالعمل به شورای هدایت استعداد‌های درخشان در آموزش عالی «شورا» و به سازمان سنجش آموزش کشور «سازمان سنجش» و به وزارت فرهنگ و آموزش عالی «وزارت» و به دانشجوی ممتاز به شرحی که در ماده ۲ تعریف می‌شود «دانشجو» اطلاق می‌گردد.

ماده ۱: دانشجویان مشمول این دستورالعمل عبارتند از:

- الف: برگزیدگان آزمون سراسری با معرفی سازمان سنجش
- ب: برگزیدگان المپیادهای علمی دانش‌آموزی کشور با معرفی وزارت آموزش و پرورش (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنوان پذیرش دانش‌آموزان برگزیده در دانشگاهها بدون شرکت در آزمون سراسری).
- ج: برگزیدگان جشنواره خوارزمی با معرفی سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران.

تبصره ۱: برگزیدگان آزمون سراسری موضوع بند الف، کسانی هستند که مجموع نمرات اکتسابی آنها در آزمون سراسری حداقل دو و نیم انحراف معیار از میانگین نمرات در گروه آزمایشی مربوط بالاتر باشد.

تبصره ۲: دانشجویانی که فاقد شرایط مذکور در بندهای الف تا ج باشند، اما به دلیل داشتن ویژگی‌های استثنایی به تشخیص گروه آموزشی مربوط و تأیید شورای آموزش دانشگاه، دانشجوی ممتاز شناخته شوند، از سوی دانشگاه به شورا معرفی می‌شوند تا پس از بررسی و تأیید شورا بتوانند از مزایای این آیین نامه بهره‌مند شوند.

ماده ۳: رشته دوم انتخابی دانشجو برای تحصیل همزمان باید:

الف: در مقطع کارشناسی باشد.

ب: جزو رشته‌های مورد تأیید شورای هدایت استعداد‌های درخشان باشد.

تبصره ۱: رشته دوم انتخابی دانشجو باید از رشته‌های مورد نیاز توسعه فرهنگی (مانند رشته الهیات و زبان و ادبیات فارسی) و یا مورد نیاز توسعه علمی کشور (مانند رشته‌های علوم پایه و فلسفه) و یا از نظر علمی مکمل رشته اول دانشجو (مانند رشته شیمی و زیست‌شناسی برای دانشجویان رشته پزشکی و فیزیک و ریاضی برای دانشجویان رشته‌های مهندسی و رشته زبان خارجی برای اغلب رشته‌ها) و یا شکوفاکننده ذوق هنری دانشجو (مانند رشته‌های گروه آزمایشی هنر) باشد.

تبصره ۲: سایر رشته‌های مورد تقاضای دانشجویان ممتاز که در تبصره ۱ این ماده ذکر نشده‌است، باید پس از بررسی و تأیید شورای آموزش دانشگاه، برای تأیید نهایی شورا به معاونت آموزشی وزارت ارسال شود.

ماده ۴: دانشجو برای تحصیل در رشته دوم می‌تواند پس از گذراندن حداقل دو نیمسال تحصیلی، درخواست خود را که به تأیید استاد مشاور رسیده‌است، به معاونت آموزشی دانشگاه محل تحصیل خود تسلیم نماید. معاونت آموزشی دانشگاه کتباً وی را به دانشکده مربوط در همان دانشگاه یا دانشگاه دیگر معرفی و مراتب را به معاونت آموزشی وزارت منعکس می‌کند.

ماده ۵: دانشجو فقط برای یک بار می‌تواند از مزایای این دستورالعمل استفاده کند و در حین تحصیل در رشته دوم، حق تغییر آن را ندارد.

ماده ۶: علاوه بر دروس عمومی در صورتی که برخی از دروس پایه، اصلی و تخصصی در دو رشته تحصیلی مشترک باشند، گذراندن آن دروس در رشته اول کافی است.

ماده ۷: دانشجو می‌تواند با تأیید استاد مشاور در هر نیمسال تحصیلی، حداکثر ۲۷ واحد از

مجموع دروس دو رشته را انتخاب نماید.

ماده ۸: حداکثر مدت تحصیل برای دانشجویان مشمول این دستورالعمل، مدت مجاز تحصیل در رشته اول آنهاست.

تبصره: شورای آموزشی دانشکده رشته دوم می تواند در موارد خاص حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی به طول دوره اضافه نماید. در این صورت باید مراتب را به دانشکده محل تحصیل رشته اول اعلام کند.

ماده ۹: مادام که دانشجو دروس هر دو رشته را به پایان نرسانده است، شاغل به تحصیل شناخته می شود و معرفی وی به اداره نظام وظیفه پس از فراغت از تحصیل در دو رشته خواهد بود.

تبصره: در صورت انصراف دانشجو از ادامه تحصیل در یکی از دو رشته، با اتمام تحصیل در یک رشته فارغ التحصیل می شود.

ماده ۱۰: دانشجو به لحاظ اتمام تحصیلات در هر یک از دو رشته می تواند در آزمون ورودی مقطع بالاتر آن رشته شرکت کند.

ماده ۱۱: به دانشجویی که با تأیید گروه آموزشی رشته دوم موفق به گذراندن واحدهای درسی لازم از دروس مقطع کارشناسی آن رشته شده باشد، مدرک رسمی اتمام تحصیل در مقطع کارشناسی رشته دوم اعطا می شود.

ماده ۱۲: سایر مقررات مربوط به تحصیل همزمان در دو رشته، تابع آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی و مقررات مصوب وزارت می باشد.

ماده ۱۳: این دستورالعمل به صورت آزمایشی طی مدت دو سال تحت نظر معاونت آموزشی وزارت، اجرا می شود و در پایان این مدت، مورد بازنگری شورا قرار می گیرد.

ماده ۱۴: این دستورالعمل در ۱۴ ماده و ۶ تبصره در تاریخ ۷۷/۱۱/۵ به تصویب شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی رسید و از تاریخ تصویب قابل اجراست.